

**Gestelde vragen over versterkingsproces bewonersavond
30-08-2021**

1. Hoe wordt er omgegaan met de prijsstijgingen in de bouw en wat heeft dat voor impact op onze begrotingen?

Er is een afspraak met de NCG gemaakt dat de kosten in onze begrotingen met het prijspeil van oktober 2020 vaststaan. Alle extra kosten om het te realiseren door het stijgen van de bouwrijzen worden door de NCG opgevangen. Deze kosten worden geïndexeerd. De kosten van een bewonerswens (niet versterkingsgerelateerd) staan hier los van en zijn dus voor eigen rekening van de bewoner met de prijzen die dan gelden. De NCG betaalt alleen de versterkingskosten.

2. Komt er ook nog iets van glasvezel in het dorp? Misschien een mooie kans om dat tijdens de versterkingen te doen omdat het dorp dan toch al op de schop gaat.

Het is zeker een goede mogelijkheid om dit tijdens de versterking uit te voeren. Wij hebben deze vraag al gesteld aan de wethouder en die heeft aangegeven dat er op korte termijn een antwoord op gaat komen. Dit ligt dus bij de gemeente, maar wij zetten het op onze actielijst en zullen ervoor zorgen dat hier ook op korte termijn antwoord op komt.

3. Mag je de € 7000,= koppelkansen naar eigen inzicht gebruiken? Want bij een goed geïsoleerd huis is dit volledige bedrag misschien niet nodig of betekent dit dan dat je dan minder krijgt?

Ja, je mag het bedrag van € 7000,= naar eigen inzicht gebruiken om je huis energieneutraal te maken. Je kan het ook inzetten als eigen bijdrage voor de uit te voeren maatregelen vanuit het energieplan. Dan kan je meteen beginnen met besparen. Als je huis al goed geïsoleerd is, dan kan het weer in andere zaken geïnvesteerd worden. Hier heeft iedereen recht op ongeacht de isolatiewaarde van jouw woning. Er volgt binnenkort een informatie-avond over het energieplan om iedereen goed voor te kunnen lichten over de verschillende maatregelen, de kosten en de beschikbare subsidies.

4. Is er al capaciteit van aannemers beschikbaar voor het dorp?

Jan Grijpma van JBG heeft vier aannemers benaderd voor de versterking ons dorp. Deze aannemers noemen zich Bouwcombinatie de Delle. Dit zijn 4 kleinere bedrijven die als coöperatie samenwerken, maar ook zelfstandige en onafhankelijke bedrijven blijven functioneren. Jan Grijpma gaat het hele bouwproces en alles wat daarbij komt kijken voor ons organiseren. Hij zal dit uitvoeren in nauwe samenwerking met de dorpscoöperatie Krewerd. Doordat het proces van tevoren uitgewerkt wordt, ontstaat er een ruime planning, waardoor de aannemers op tijd kunnen ingeschakeld worden. Dit geldt natuurlijk ook als jij als bewoner een eigen aannemer hebt gekozen. Dit is dus ook mogelijk, wel wordt er gekeken of de aannemer deze klus ook aan kan qua capaciteit en deskundigheid. Uiteindelijk heb je als bewoner eigen keus en staat de bewoner centraal.

5. Welke volgorde gaat er komen en wie mag er als eerste?

Voor nu is de volgorde onbekend. Jij als bewoner kan nu samen met je architect aan de slag om de subsidie aan te vragen voor de eerste kosten die worden gemaakt. Denk aan honoraria, bestektekeningen, betaling flora en fauna, betaling architect enzovoort. Als dit vastgesteld is en op papier staat, kan er gewerkt worden aan het Definitieve Ontwerp. Ook komt er een enquête, waarmee we informatie van de bewoners verzamelen om mee te

nemen in de planningen en organisatie van het hele proces: denk aan voorkeur qua volgorde en tijdelijke huisvesting en persoonlijke omstandigheden waar we rekening mee moeten houden. Voor de planning zal ook rekening gehouden moeten worden met de logistiek en capaciteit: hoeveel huizen kan je tegelijkertijd in een straat aanpakken en hoe organiseer je dat het meest efficiënt. De bouwmanager van JBG gaat hiermee aan de slag en maakt een voorstel voor de planning op basis van de enquête, capaciteit en logistiek en status definitief ontwerp van de verschillende huizen.

6. Als bewoners missen wij communicatie. Hoe kan de coöperatie dat verbeteren?

Wij als coöperatie doen onze uiterste best om zoveel mogelijk met jullie te delen. Wij doen dit via nieuwsbrieven in de bus, bewonersavonden en via de site experiment Krewerd. Ook is Mayke Zandstra, procesbegeleider van Experiment Krewerd, elke donderdagmiddag van 14:00 tot 17:00 u in het dorps huis aanwezig om jullie vragen of opmerkingen te beantwoorden. Tijdens deze bewonersavond kwam het voorstel om via een no-reply WhatsApp te communiceren om nog dichterbij de bewoners te blijven. Hierin kan de coöperatie voortgang en nieuwtjes direct aan de bewoners doorspelen. Wij vinden dit een goed idee en gaan kijken hoe dit mogelijk gemaakt kan worden. Je architect is je eerste aanspreekpunt, blijf dus ook communiceren met je eigen architect.

7. Hoe kunnen besluiten sneller worden gecommuniceerd?

Tijdens deze bewonersavond kwam het voorstel om via een no-reply WhatsApp te communiceren om nog dichterbij de bewoners te blijven. Hierin kan de coöperatie voortgang en nieuwtjes direct aan de bewoners doorspelen. Wij vinden dit een goed idee en gaan kijken hoe dit mogelijk gemaakt kan worden.

8. Is er een verschil nu met volgorde omdat er twee groepen zijn ontstaan met betrekking van de begrotingen?

Er is geen verschil met de eerste of tweede groep. De volgorde wordt bepaald op basis van de volgende factoren:

- Voorkeur bewoners
- Persoonlijke omstandigheden
- Logistiek en capaciteit
- Omvang versterking van de woning
- Doorlooptijd opstellen definitief ontwerp en vergunningsprocedure

JBG gaat dit inventariseren en maakt vervolgens een werkbaar plan. Ook de nauwe samenwerking tussen bewoner en de architect is hierin erg belangrijk. Uiteindelijk worden alle huizen verstrekt en komt ieder huis aan de beurt.

9. Is het misschien handig dat er een werkgroep komt die naast het bestuur kan staan?

Het zou heel fijn zijn als er een samenwerking zou zijn met een werkgroep en het bestuur. Het bestuur komt hiervoor met een voorstel.

10. Wat is de bedoeling en de meerwaarde van een hybride warmtepomp?

Toelichting van Luuk van Schaik:

Een onderdeel van de energietransitie in Krewerd is het aansluiten van een warmtepomp in elke woning. Er zijn verschillende warmtepompen. De versie die wij willen toepassen is een apparaat dat warmte aan de buitenlucht onttrekt. Een warmtepomp klinkt nieuw, maar de

techniek wordt al jaren gebruikt voor het verwarmen van woningen. Nederland loopt hierin als gevolg van de vondst van aardgas alleen 50 jaar achter.

Sterker nog: iedereen heeft al een warmtepomp in huis: Je koelkast, vriezer en de airco zijn ook warmtepompen. Bij de koelkast wordt warmte onttrokken aan de binnenkant, en afgegeven aan het rooster aan de achterzijde. Bij de warmtepomp wordt warmte onttrokken aan de buitenlucht en afgegeven aan het water in de centrale verwarming. Ook met buitentemperaturen tot onder 0 graden Celcius, is het apparaat nog steeds in staat om warmte op te wekken.

De warmtepomp werkt op elektriciteit, relatief veel elektriciteit.

Je zou kunnen denken: stop die elektriciteit rechtstreeks in een elektrisch straalkachelkje. Het voordeel van de warmtepomp is dat hij met 1 deel elektra ongeveer 2,5 keer zoveel warmte opwekt dan het straalkachelkje.

We spreken in zo'n geval van een C.O.P. van 2,5. Onthoud dit als je zo'n systeem aanschaft.

Gebruik je elektra van de energieleverancier, dat is die voor een groot deel afkomstig uit fossiele brandstoffen. De winst in minder CO2 uitstoot is dan beperkt. Gebruik je elektra van (je eigen) zonnepanelen, dan is die CO2 neutraal, en ook nog goedkoper.

Daarom wordt bij de aanschaf van een warmtepomp geadviseerd om dit te combineren met zonnepanelen.

Het rendement van een warmtepomp verschilt per huishouden. Bij een huis met vloerverwarming en goede isolatie werkt het beter dan bij een huis met gewone radiatoren en tocht-problemen. Vandaar dat energieadvies op maat en kierdichting onderdeel zijn van Experiment Krewerd. De energiebesparing is een gemiddelde, want bij hoger buitentemperaturen werkt het systeem beter dan bij lage buitentemperaturen. Je krijgt de warmte die je vraagt. Het is een hybride warmtepomp, dus het heel koud is buiten, dan schakelt je cv-ketel bij op basis van gas.

De warmtepomp werkt automatisch en is ook veilig als je niet thuis bent. Het onderhoud is zeer beperkt, maar dat wist je zelf al, want wanneer is de monteur voor het laatst bij je koelkast geweest?

Een veel gehoord bezwaar is het lawaai van de buiten-unit. Hierin zit een ventilator die je kunt horen. Je kunt het vergelijken met de buitenmotor van een airco.

Het is inderdaad vervelend als de unit van je burens onder jouw slaapkamerraam gemonteerd is. Dit kunnen we afdoen als een 'stads' probleem, want met de ruime kavels waarop wij wonen, speelt dit veel minder. Trouwens: Ze werken het hardst als het koud is en je ramen toch al dicht zijn. Daarbij hebben de leveranciers er de afgelopen jaren hard gewerkt aan de geluidsreductie van de warmtepompen.